SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1773

av Ingrid Andreae och Robert Andersson Hammarstrand (båda S)

Åtgärder för att stoppa statliga pengar till Svenskt Näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur offentligt ägda bolag ska organisera sig så att deras medlemsavgifter inte går till politisk påverkan samt att utreda om offentligt ägda bolag kan ha en egen arbetsgivarorganisation oberoende av Svenskt Näringsliv och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska förvaltningsmodellen, härrörande från Regeringsformen, bygger på offentliga myndigheters saklighet och opartiskhet. Samma grund borde gälla statliga bolag.

Statliga bolag syftar bland annat till att värna allmänhetens intressen och ska, enligt statens ägarpolicy, agera på ett sätt som upprätthåller allmänhetens förtroende. Härav bör även statliga bolag drivas politiskt opartiskt och således inte ingå i sammanslutningar vars verksamhet innefattar politisk opinionsbildning i en särskild ideologisk riktning.

Majoriteten av statens bolag är medlemmar i Svenskt Näringsliv. Givet Svenskt Näringslivs policy att inte offentliggöra vilka enskilda företag som är medlemmar kan svenska folket inte veta vilka av deras bolag som är medlemmar eller hur mycket pengar

de betalar i avgift till en organisation som genom ett flertal kanaler utövar politisk opinionsbildning och påverkan med tydlig ideologisk riktning. Genom exempelvis finansiering av tankesmedjan Timbro, att propagera för nedläggning av hela eller delar av ett flertal statliga bolag eller driva på för mer privatiseringar, fler avregleringar och uppluckringar av arbetstagares rättigheter till förmån för företagen vill Svenskt Näringsliv påverka politiken och den allmänna opinionen. Det är orimligt att statliga bolag ska bekosta det.

Samtidigt ska understrykas att föreningsrätten är grunden i vårt samhälle. Den är och ska vara stark. Motionen ska inte ses som en invändning mot att privatägda aktiebolag väljer att organisera sig i Svenskt Näringsliv eller kring hur Svenskt Näringsliv fungerar som arbetsgivarorganisation och opinionsbildare. Motionen syftar till att åtgärda olämpligheten i att statliga företag finansierar verksamhet med tydlig politisk inriktning.

Vidare ska det understrykas att en fundamental del av den svenska modellen består i att såväl arbetsgivare som arbetstagare kan ingå i större organisationer vilka företräder deras intressen. Därför bör riksdagen utreda möjligheten för statliga bolag att ingå i en egen arbetsgivarorganisation, oberoende av bland andra Svenskt Näringsliv.

Ingrid Andreae (S) *Robert Andersson Hammarstrand (S)*